

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВСС	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-4153	02-04-2024

**ЧРЕЗ
ДИРЕКЦИЯ „МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ“**

**ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ,
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

ДОКЛАД

**От ТАТЯНА ГРОЗДАНОВА-ЧАКЪРОВА - съдия в Софийски окръжен съд,
член на НСММСНДРБ и звено за контакт в Европейската съдебна мрежа**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ,
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Със заповед ВСС-4153/26.02.2024 година на председателстващия СК на ВСС съдия Галина Захарова, издадена въз основа на Решение по Протокол № 5 от 20 февруари 2024 година, т. 31 на Съдийската колегия, изпълняваща функциите на ВСС, бях командирована в периода 28.02. – 01.03.2024 година, в гр. Хага, Кралство Нидерландия, за участие в 45-та регулярна среща на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ).

Срещата се проведе на 29.02.2024 година в сградата на Евроджъст в гр. Хага под председателството на белгийското председателство на ЕСМ при следния дневен ред:

1. Встъпителни бележки
2. Актуална информация за изменения в националните законодателства на ДЧ в областта на международното сътрудничество по наказателни дела
3. Административни въпроси, подлежащи на решаване през 2024 година във връзка с дейността на ЕСМ
4. Участие на ЕСМ през 2024 година по въпроси, свързани с международното сътрудничество
5. Актуализации на сайта на ЕСМ
6. Сътрудничество с партньорите на ЕСМ, трети държави и съдебни мрежи.

Тя бе предшествана от заседанието на председателския съвет на ЕСМ, както и от началната среща на сформирания работна група на ЕСМ относно бъдещето на мрежата.

В срещата взеха участие 47 звена за контакт на ЕСМ от всички държави - членки, с изключение на Литва, както и звена за контакт на държавите, асоциирани към ЕСМ, кандидати за членство в ЕС и потенциални кандидати за членство в ЕС – Косово, Молдова, Черна гора, Северна Македония, Норвегия, Сърбия, Швейцария и Турция.

По т. 1 г-н Мишел Грувен (звено за контакт на ЕСМ на Кралство Белгия) приветства участниците в срещата от името на белгийското председателство и заедно с председателя на секретариата на ЕСМ – г-н Хю Докри представиха новите звена за контакт на Република Ирландия, Кралство Швеция, Кралство Дания и Република Румъния.

По т. 2 бе осъществен обмен на информация относно най-новите изменения в националните законодателства на ДЧ в областта на международното сътрудничество по наказателни дела, както и за актуална съдебна практика на националните съдилища по въпроси, свързани с него.

Интерес представляваше изнесената от представителите на Австрия и Хърватия информация, която има отношение към решенията на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 11 ноември 2021 година по дело С-852/19, Гаванозов II и от 16 декември 2021 година по дело С-724/19, които са постановени по български преюдициални запитвания.

В Австрия Конституционният съд е обявил, че изземването на телефонни данни без съдебно разрешение противоречи на Конституцията на Република Австрия (по дело С-724/19 австрийските власти бяха изпълнили българска ЕЗР, издадена от прокурор в досъдебното производство, за изземването на трафични данни, без предварителна санкция от съд нито в издаващата, нито в изпълняващата държава).

В Хърватия е настъпила промяна в законодателството и занапред видеоконференцията ще се провежда само от съда, а във връзка с издаването на ЕЗР за извършване на претърсвания ще се изисква разрешение от съд.

Франция съобщи, че ще имат 7 нови звена на контакт в ЕСМ и организират национална среща на звената за контакт. През м. април ще домакинстват и работна среща за оценка на ЕЗР като инструмент за събиране на доказателства.

Особен интерес предизвика съобщеното от представителите на ФР Германия по повод предвидената декриминализация на държането до 25 г на марихуана (канабис) за собствена употреба. Държането на 30 гр. ще се счита за леко престъпление. Колегите считат, че така предвиденото изменение в наказателния закон ще породи множество правни проблеми.

Представителите на Гърция съобщиха, че са настъпили изменения в НК в посока на утежняване на предвидените санкции за множество престъпления. Според процесуалния им закон ЕЗА и ЕЗР вече ще се приемат за изпълнение не само от съда в Атина, но също така и от съда в Солун.

В Италия е настъпило изменение в законодателството относно компетентните органи, които могат да издават заповед за обезпечение на имущество с цел конфискация и заповед за конфискация. Занапред обезпечителните заповеди ще се издават от съдиите по предварителното разследване, а заповедите за конфискация – от съответния апелативен съд.

Представителите на Латвия съобщиха, че компетентните органи по издаване на удостоверенията за наложени финансови санкции вече са различни в зависимост от това дали се касае за наложени наказателни или административни санкции.

Представителите на Люксембург уведомиха, че от м.07.2023 е в сила законодателство във връзка с марихуаната (канабис), според което е разрешено

отглеждането на канабис в домашни условия при забрана да се консумира навън. От м. 10.2023 година е променено и законодателството във връзка с изземването и задържането на електронна поща, което вече се извършва директно от провайдерите на услугата по искане на компетентните органи.

В Малта е настъпила промяна в законодателството, свързано с прането на пари и отнемането на облагите от това престъпление. Предвидено е това престъпление да се разследва от специални магистрати.

Представителите на Нидерландия съобщиха, че са в преговори с Мароко и Боливия за сключването на двустранни договори за взаимопомощ по наказателни въпроси.

В Румъния вече е предвидено, че лице, задържано в изпълнение на ЕЗА, разполага с процесуалното право да поиска да бъдат информирани близки за неговото задържане.

Представителите на Словения информираха, че Конституционният съд е приел, че защитата на банковите транзакции и на данните във връзка с тях е много ниска, поради което в момента текат промени в законодателството. Колегите изразиха становище, че установеният от Конституционния съд стандарт за защита е много висок и спазването му би било проблематично, когато разследването е в много ранен етап.

Представителят на Република Сърбия събщи, че през 2023 година са настъпили промени в Конституцията и структурата на прокуратурата, както и че работят по белгийските фишове, в които информацията е обновена.

От българска страна прокурор Которова запозна колегите с изменението на Конституцията на Република България и изменението в ЗЕЕЗА във връзка с издаването на ЕЗА в досъдебното производство и предвидените средства за защита срещу издадената ЕЗА, а аз – за очакваните изменения в ЗЕЗР и НПК, които са съобразени с цитираните по-горе решения на СЕС.

По т. 3 Хю Докри, Еле Еомоис, Ана Балдан и Деяна Дянкова запознаха звената за контакт с планираните през 2024 година мероприятия, включително регионалните и национални срещи на звената за контакт, езиковото обучение на контактните точки и бюджетното финансиране на тези прояви.

По т. 4 бе отбелязано, че на проведената през ноември 2023 година среща на представителите на ДЧ е прието да се задълбочи сътрудничеството между правоохранителните и съдебните органи във връзка с трафика на наркотици. На ЕСМ и Евроджъст е възложено да наблюдават това сътрудничество. Освен това на сайта на ЕСМ се предвижда в секцията, посветена на ЕЗА, да се включат двустранните договори между ДЧ за екстрадиция, актуалната практика на СЕС, обновяването на компетентните да издават и изпълняват ЕЗА органи и попълването на белгийските фишове, предоставящи информация относно реда за разглеждане на дела в задочно производство.

Във връзка с пакета актове за събиране на електронни доказателства (Регламент (ЕС) 2023/1543 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 година относно европейските заповеди за предоставяне и европейските заповеди за запазване на електронни доказателства в рамките на наказателните производства и за изпълнението на наказания лишаване от свобода вследствие на наказателни производства, който ще

се прилага в ДЧ от 17.08.2026 година и Директива (ЕС) 2023/1544 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 година за установяване на хармонизирани правила относно определянето на определени форми на установяване и определянето на представители за целите на събирането на електронни доказателства по наказателни производства, която следва да бъде транспонирана в националните законодателства до 18.02.2026 година) на ЕСМ е възложено да направи достъпна информацията за компетентните органи, които издават, валидират или предават решения и заповеди, издадени за целите на събирането на електронни доказателства по наказателни производства, адресът на установяване на доставчика на услуги, неговите представители и езика за комуникация. Очакването е звената за контакт на ЕСМ да предложат начина, по който посочената информация да бъде представена на сайта. Отделено бе и внимание на етапа, до който е достигнал законодателния процес във връзка с изготвянето и приемането на регламента за трансфер на наказателни производства между ДЧ и участието на ЕСМ в този процес чрез звената за контакт предвид притежавания от тях практически опит. Обсъдено бе накратко дали трансфера на наказателните производства следва да зависи и от съгласието на пострадалите от престъплението лица. Звената за контакт се обединиха около виждането, че евентуално въвеждане на изискване трансферът да бъде осъществен само след съгласие на пострадалите лица би обезсмислил прилагането на този инструмент на международното сътрудничество.

По т. 5 Секретариатът посочи, че предстои създаването на нови секции на сайта на ЕСМ с обновяване на данните на звената за контакт, съдържащи и информация към кого следва да се адресира искането за съдействие, ако съответното звено по някакви причини отсъства, на нова секция, посветена на сътрудничеството с партньорски мрежи, включително и с държави извън ЕС.

По т. 6 бе обсъдено сътрудничеството на институционално ниво между ЕСМ и Евроджъст. Звената за контакт бяхме информирани, че от края м. ноември 2023 година Европейската прокуратура е номинирала трима свои представители като звена за контакт в ЕСМ, а Съвета на Европа е посочил също контактна точка, чийто данни са на разположение на сайта. Уведомени бяхме и за планираните мероприятия от ERA – лятно училище и годишна конференция по наказателно право, както и за дискутираните с ЕМСО възможности за съвместни обучения, включително и такива, свързани с ползването на сайта на ЕСМ.

С уважение:

Татяна Грозданова,
Съдия в ОС – София,
Звено за контакт в ЕСМ